

Amnesty International Norge Landsmøte 2010

Håndbok for delegater

Velkommen til Landsmøtet!

Landsmøte er AI Norges høyeste organ, og avholdes annethvert år. Alle medlemmer i AI Norge har møterett på landsmøtet, det innebærer også talerett og forslagsrett. For å ha stemmerett må man ha vært medlem i AI Norge i minst 6 måneder. Landsmøtet er en blanding av seminarer, foredrag, sosialt samvær og ikke minst er det en formell beslutningsarena for AI Norge.

Det er mye som skjer på kort tid på landsmøtet, og det kan være vanskelig å henge med hele veien. Derfor får du dette heftet, med nyttig informasjon om det som skal skje i Tromsø 22.-24. oktober.

Vi håper du får nytte av heftet og at du vil trives i Tromsø denne helga!

Hilsen Styret i Amnesty

AI Norge

Styret

Styret i AI Norge har fram til landsmøtet vært bestått av:

Bente Erichsen (leder)
Gustav Haver (nestleder)
Jostein Djupvik
Rune Arctander
Trude Hella Eide
Anja Johansen
Torbjørn Knudsen
Wenche Skorge
Gerald Folkvord (Ansattes representant)
Karen-Lise Scheie Knudsen
Anne Lise Nessæther
Tale Halsør

Sekretariatet

For tiden er disse ansatt i Amnesty Norge:

Generalsekretærens kontor
John Peder Egenæs (Gen.sek)
Svein Gierbo
Laila Belle

Kampanje
Randi Hagen Eriksrud
Daniel Sehota

Kommunikasjon
Ina Tin
Ingvild Gjone Lyberg
Kristin Rødland Buick
Nils Røhne
Beate Ekeløve-Slydal
Patricia Kaatee
Gerald Kador Folkvord
Vibeke Eikås
Ole Gunnar Solheim (Nord)
Tove Marie Paasche (Midt)
Tanja Clifford (Vest)
Camilla Andersson (Sør)

Inge Kvivik (Sør)
Ane Aamodt (Øst)
Jon Trana

Marked
Lasse Imrik
Jørgen Lindbäck-Larsen
Anne-Berit Eia
Torhild Fredrikstad
Grete Bjærke
Knut Thorshaug
Joaquen Barbosa Da Silva
Richard Dwomoh
Vidar Espenes
Simen Kristiansen

Drift
Harald Askebakke
Inger Marie Eia
Sølvi Ramos
Arne Borg

Hva skjer på landsmøtet?

AI Norges landsmøte blir avholdt annethvert år i september/oktober. Landsmøtet er en blanding av formelt og uformelt arbeid. I år vil landsmøtet inneholde formøte for ungdom og studenter, debattmøter, foredrag, workshops, arbeidsgrupper og plenumsbehandling. Både styret og sekretariatet i AI Norge vil delta under landsmøtet. I tillegg kommer ofte representanter fra andre nordiske Amnestyorganisasjoner, samt innledere og andre gjester.

Verdt å vite

Styrets beretning og regnskap

Styrets beretning er styret i AI Norges rapport for hva som er gjort i organisasjonen siden forrige landsmøte. Meldingen tar for seg både styrets og sekretariatets arbeid. Regnskapet gir et bilde av den økonomiske situasjonen til AI Norge, og hvordan styret har prioritert midler i henhold til retningslinjene som blir gitt på forrige landsmøte. Etter at styrets beretning er lagt fram, vil det bli gjennomført en debatt i styrets spørretime, her tar man ordet om man har spørsmål til visse punkter. Siden dette er styrets rapport kan den ikke endres, men bare kommenteres av landsmøtet.

Etter styrets spørretime, vil styret bli innvilget ansvarsfrihet frem til et nytt styre er valgt. Dette betyr at det i tiden mellom de to styrene, er det landsmøtet som har alt ansvar for AI Norge.

Arbeidsgrupper

Det skal være en ordstyrer og en referent i hver arbeidsgruppe. Alle forslag skal behandles i arbeidsgrupper. Forslagsstiller skal gi en kort presentasjon av forslaget før behandling av hver sak. Deltakere i arbeidsgruppene kan komme med endringsforslag/tilleggsforslag. Ordstyrere og referenter utarbeider arbeidsgruppens innstilling, denne skal referere arbeidsgruppens mening i de enkelte saker. Innstillingen presenteres for plenum av ordstyrer eller referent.

I år har vi tre arbeidsgrupper:

- Arbeidsgruppe I: Økonomi (Fredag 18:00-19:30)
- Arbeidsgruppe II: Menneskerettigheter (Lørdag 15:30-17:30)
- Arbeidsgruppe III: Organisasjon (Lørdag 15:30-17:30)

Vedtektsendringer

Endringer i vedtektene krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Endring trer i kraft umiddelbart.

På dette landsmøtet ligger det et forslag om å endre teksten i vedtektene som omhandler frister for innsendelse til Landsmøtet, slik at det er overensstemmelse mellom vedtekter og forretningsorden. Styret har selv fremmet dette forslaget.

Vedtaksforslag

Alle medlemmer har forslagsrett til landsmøtet. Forslagene skal ha en begrunnelse som inneholder vedtaksforslag, bakgrunn og målsetning.

Vedtaksforslag på landsmøtet:

- Ny strategisk plan 2010-2016 – Behandles i alle arbeidsgruppene
- Vedtektsendring – frister for innmeldelse av saker til LM (Organisasjon)
- Forslag om organisasjonsgjennomgang (Organisasjon)
- Likeverdig tilgang til livreddende medikamenter ved alvorlige endemiske sykdommer (Menneskerettigheter)

Uttalelser/resolusjoner

En resolusjon - en uttalelse – kan komme opp som eget punkt under landsmøtet, hvis det er spesielle saker AI Norge ønsker å legge vekt på av aktuelle menneskerettighetssaker.

Valg

Landsmøtet velger AI Norges styre. Valgperioden er to år. Leder og nestleder velges individuelt. Styremedlemmer og vara-medlemmer velges i blokk, i to separate valgrunder.

Kandidater/nominasjoner til styret skal sendes inn til valgkomiteen. Valgkomiteen går så igjennom alle nominasjonene og syr sammen en helhetlig innstilling til landsmøtet. Landsmøtedeltakerne har anledning til å fremsette benkeforslag på kandidater til de tillitsvervene som er på valg. Benkeforslag til kandidater framsettes og begrunnes før valget holdes.

Hvis det er flere kandidater enn verv, foretas valgene skriftelig på egne stemmesedler. Landsmøtet velger også ny valgkomité og revisor.

Hvordan foregår debatten og voteringer?

Å tegne seg til innlegg

Tegn deg til debatten ved å holde nummerskiltet høyt over hodet, mot ordstyrerbordet. Dersom ordstyrerne følger med, får du et nikk.

Til replikk

Dersom du har en relevant kommentar til - og helst er uenig med - forrige taler, kan du tegne deg til replikk. Det gjør du ved å vise stemmeskiltet, med to fingre over stemmeskiltet i en V-form. En replikk er betydelig kortere enn et innlegg. Den som misbruker en replikk kan bli mektig upopulær og vil få høre det fra ordstyrerbordet. Dette gjelder for eksempel dersom du benytter replikken til å holde innlegg som ikke har noe som helst å gjøre med det forrige taler snakket om.

Til saksopplysning, dagsorden, forretningsorden eller voteringsorden

Det er noe en skal være ytterst forsiktig med å bruke. Man tar ordet til dette ved å forme en T av nummerskilt og håndflate, og vil da få ordet utenom den oppsatte talelisten.

Pamper benytter gjerne dette for å få prate etter at det er satt strek. Mange mener dette er lite hyggelig. Se Ordbok for informasjon om hva de enkelte ordene betyr.

Gjør deg klar!

Du vil få beskjed i god tid før det er din tur til å ta ordet. Det er da en god idé å gjøre seg klar før forrige taler er helt ferdig, slik at du sparer salen for somling og tapt tid.

Stryke seg av talelisten

Det kan hende at alle argumentene dine blir framført før det er din tur å holde innlegg. Da kan du stryke deg fra listen, og slippe å få ordet. Få øyekontakt med ordstyrerne, og signaliser en strek, for eksempel ved å føre en flat hånd gjennom luften og riste på hodet. Bare fantasien setter grenser.

Forslag til vedtak

Forslag til vedtak må innleveres skriftelig til ordstyrerne

Votering

Å votere er det samme som å gi en stemme, eller å stemme. En kan stemme for, mot eller avholdende. Men det er mange typer voteringer og uttrykk knyttet til votering.

Voteringsorden

Dette er enkelt sagt rekkefølgen for hvordan en skal stemme over ulike alternativer.

Det som blir lagt til grunn

Når en skal stemme over to eller flere alternativ må ett av forslagene være anbefalt, mens det andre ikke er anbefalt. De som kan anbefale forslag, er eksempelvis styret, eller redaksjonskomiteen. I enkelte tilfeller kan ordstyrerbordet anbefale, for eksempel i voteringer som er så kompliserte at en er nødt til å sette flere rekker av forslag opp mot hverandre. Det anbefalte forslaget blir lagt til grunn, og er du for dette forslaget, holder du deg i ro, mens de som er for det andre forslaget viser stemmetegn.

Kontra

Er ordstyreren usikker på om forslaget har fått flertall, kan hun/han finne på å rope: "Kontra!" Da er rollene snudd på hodet - "on the contrary" - og de som nettopp var for, må nå vise stemmetegn, mens de som nettopp viste stemmetegn, må ta ned skiltene kjappere enn toget.

Avholdende

Er det jevnt mellom de som støtter de ulike forslagene, ber ordstyreren gjerne om å få se hvor mange som stemmer avholdende, eller som ikke ønsker å stemme, for å finne ut om forslaget har det nødvendige flertallet.

Åpne og skriftlige valg

Alle voteringer er åpne, med unntak av personvalgene, som er skriftlige. Dersom én person ber om det blir det holdt skriftlige avstemminger.

Work-shops

Det vil bli arrangert to work-shops lørdag kl 17:30-19:00:

- Shellkampanjen – Hva kan vi lære
- Slum i Kenya

Du velger hvilken av de to work-shopene du ønsker å gå på.

Dokumenter

Alle dokumentene til landsmøtet ligger ute på AI Norge sine hjemmesider. Her ligger sakliste samt styrets og valgkomiteens utredning, og innstilling til vedtak for hver enkelt sak. Når du kommer på landsmøtet må du registrere deg for å få utlevert en delegatmappe. I denne mappen finner du nummerskilt (som du bruker for å ta ordet eller for å stemme), samt siste rest av sakspapirer. Du vil også finne deltakerliste i mappen, slik at du kan se hvem du skal på møte sammen med.

Mat

Frokost, middag og lunsj vil bli servert på hotellet. Dersom du er vegetarianer eller det er mat du ikke tåler, må du gi oss beskjed om det.

Sosialt

Fredag kveld blir det samling for landsmøtedelegatene på Sjøgata XII, med intervju av Salil Shetty, presentasjon av styrekandidater og kulturelle innslag. Lørdag kveld er det festmiddag og utdeling av Amnestypriisen 2010. Du skal ikke se bort fra at det også vil skje andre sosiale ting utover kvelden.

FORKORTELSER

En uting i organisasjonsverdenen er at man omgir seg med forkortelser i tide og utide. Ofte så har forkortelser blitt et ord i seg selv for de som er veldig inne i saken, mens det for alle andre fremstår som uforståelig og fremmedgjørende.

Her kommer en oversikt over noen av de forkortelsene dere kan komme til å høre i løpet av helgen. Listen er ikke komplett. Forkortelsene i parentes er de engelske versjonene, som kan forekomme i noen tilfeller.

Husk: Det er alltid lov å be om at folk forklarer forkortelsene de bruker.

Forkortelse	Skrevet ut...	Forklaring
AI	Amnesty International	Trenger vel neppe noen forklaring
AID	Arbeids- og integreringsdepartementet	Departementet har endret navn, og ansvaret flyttet til Justisdepartementet
AIN	Amnesty International Norge	Også AI Norge
ATT	Arms Trade Treaty	Internasjonal våpenhandelsavtale
AU	Arbeidsutvalget	Arbeidsutvalget i AIN består av leder,

		nestleder, økonomiansvarlig og generalsekretær.
CF	Chairs Forum	Møte mellom alle styrelederne i AI
CSR	Corporate Social Responsibility	Bedrifiers samfunnsansvar
DF	Directors Forum	Møte mellom alle generalsekretærene i AI
DS (DP)	Dødsstraff	
F2F	Face to Face	Gateverving
GS	Generalsekretær	
ICC	International Criminal Court	
ICM	International Council Meeting	Det høyeste organet i AI. Som landsmøtet på internasjonalt nivå...
IEC	International Executive Committee	Det internasjonale styret til AI
IMT	International Mobilisation Trust	Fond for å støtte seksjoner/strukturer i Amnesty med svak økonomi
IS	International Secretariat	Det internasjonale sekretariatet i London
ISP	Integrated Strategic Plan	Internasjonal strategisk plan – Vedtatt 2009
LHBT	Lesbiske, homofile, bifile og transkjønnede	
MDG	FNs tusenårsmål	
MR (HR)	Menneskerettigheter	
MRF (HRD)	Menneskerettighetsforkjemper	
MRU (HRE)	Menneskerettighetsundervisning	
NGO	Non-governmental organization	Frivillige organisasjoner
NRK	Norsk Rikskringkasting	
OECD	Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling	
POCs	Prisoners of Conscience	Samvittighetsfanger
REAP	Rights, Eductaion , Action Program	
SP (CP)	Sivile og politiske rettigheter	
SP②	Strategisk Plan	Skal vedtas på LM 2010
SRR	Seksuelle og reproduktive rettigheter	
SVK (SVAW)	Stopp vold mot kvinner	
SWOT	Strengths, Weaknesses, Oportunities, Threats	
UA	Urgent aksjoner	
UD	Utenriksdepartementet	
UDHR	Universal Declaration of Human Rights	

UDI	Utlendingsdirektoratet	
UPR	Universal Periodic Review	Menneskerettighetsrådets gjennomgang av enkeltland
WOOC	Work on own country	Arbeide på eget land
ØSK (ESC)	Økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter	

Ordbok – nyttig og unyttig

Absolutt flertall

Mer enn halvparten av delegatene må stemme for. Avholdende og blanke stemmer teller altså mot.

Akklamasjon

Å vise at en er enig ved å klappe i hendene.

Allsang

Omtrent en firedel av salen synger...

Avholdende

Det å ikke stemme i en sak, enten fordi du ikke vil eller fordi du ikke kan.

Arbeidsgrupper

Landsmøtet behandler alle sakene i arbeidsgrupper før de blir behandlet i plenum. Arbeidsgruppene er som ordet i utgangspunktet insinuerer, stedet hvor hovedarbeidet med forslagene gjøres.

Dagsorden

Også kalt Program. Viser til når møtet skal behandle de ulike sakene, når det er pause og liknende. Se også Til dagsorden.

Delegat

Et begrep som blir benyttet om de representantene som har tale-, forslags- og stemmerett.

Dirigent

Se Ordstyrer.

Etterretning

En sak som blir tatt "til etterretning" blir effektivt - eller godkjent - uten videre dilldall - til forskjell fra en sak som blir tatt "til orientering".

Festmiddag

Middag i festlig lag på lørdagskvelden. Det er greit å ha med andre klær enn treningsbukser til denne kvelden. Under festmiddagen vil også Amnestyprisen bli utdelt.

Forretningsorden

Spillereglene for hvordan møtet skal holdes. Sier noe om hvem som kan møte og stemme, taletid, og hvordan debatter og voteringer skal foregå. Forretningsorden blir vedtatt ved starten av møtet og kan endres med simpelt flertall under møtet. Ligger i sakspapirene og bør leses! Se også Til forretningsorden.

Forslag

Må som hovedregel fremmes skriftlig til ordstyrerbordet. Dette kan være forslag til endringer i dagsorden, forretningsorden eller voteringsorden. Det kan også være forslag til endringer i vedtekter, resolusjoner eller vedtaksforslag som landsmøtet på andre måter skal ta hensyn til. Slike forslag har ofte frister.

Forslagsrett

Medlemmer i Amnesty Norge, styret og generalsekretæren har rett til å fremme forslag.

Fraksjonering

Kjent aktivitet som gjerne går for seg på gangen, i pauser eller i sene nattetimer. Skjer gjerne i forbindelse med personvalg eller viktige politiske avgjørelser. Sjelden forekomst på Amnestys landsmøter.

Frister

I landsmøtesammenheng betyr dette tidsfrister for å levere inn resolusjoner eller forslag til endringer i resolusjoner, vedtekter og liknende. Når disse fristene er, går frem av forretningsorden.

Fullmakt

Stemmegivning på AI Norges landsmøte kan ikke skje ved fullmakt.

Generalsekretær

Er leder for sekretariatet, og er under instruks fra styret.

Godkjenning

En sak som blir tatt til godkjenning blir ikke vedtatt fordi en bare kan velge mellom å godkjenne den eller ikke. Eksempel på dette er styrets beretning.

Hieroglyfer

Er noe ordstyrerbordet synes er kjedelig. De mener at du heller bør skrive forslagene på en forståelig måte.

Innlegg

Under en debatt tar man ordet ved å tegne seg til innlegg - ved å vise nummerskilt. En blir da lagt til på talelisten og får som regel rundt 5 (3) minutter til å legge fram sitt syn.

Innstilling

En innstilling til hva en skal stemme i en sak. Styret kommer f. eks med innstillinger til forretningsorden, vedtekter og medlemskap, mens redaksjonskomiteen kommer med

innstillinger forslag fremmet i arbeidsgruppene. Et forslag kan være innstilt eller avvist. Man behøver ikke stemme i tråd med innstillingen dersom man ikke er enig.

Kampvotering

Ved personvalg kan det være at noen som har stilt til valg, men som ikke er innstilt av valgkomiteen, likevel vil forsøke å komme inn i styre og stell, dette kalles benkeforslag. Da må landsmøtet velge mellom to eller flere kandidater - ved skriftlig avstemming.

Konsensus

Betyr enighet. Det er alltid et ønske for en organisasjon å vise at man er mest mulig samlet rundt diverse saker. Dette kaller vi konsensus-kulturen, noe som blant annet innebærer at en unngår kontroversielle standpunkt, og at store politiske saker må bli vedtatt med kvalifisert flertall.

Konstituering

Å konstituere møtet vil si å fatte en rekke vedtak som klargjør hvordan møtet skal holdes, som for eksempel valg av ordstyrere, referenter og vedtak av dagsorden og forretningsorden.

Kontra

Dersom det er behov for dette, kan ordstyrerbordet be om kontra under en votering. Da må alle som er uenig med dem som nettopp stemte, og som altså er enig i innstillingen eller det som blir lagt til grunn, aktivt vise stemmetegn.

Kvalifisert flertall

Når det er behov for 2/3-dels flertall for å få noe vedtatt. Dette gjelder eksempelvis vedtektene. Blanke stemmer og avholdende teller ikke.

Styreleder

Sjefen for Amnesty Norge sitt styre.

Legge til grunn

Under votering mellom to alternativer blir ett av alternativene lagt til grunn. Innstillinger fra styret og redaksjonskomiteen blir alltid lagt til grunn. Det vil si at de som er uenig med innstillingen aktivt må vise stemmetegn. Se også Kontra.

Lobbying

Se Fraksjonering.

Mobiltelefon

Elektronisk kommunikasjonsverktøy som ikke er populært hos ordstyrerbordet. Finnes i tre varianter: 1) De som lager lyd og forstyrrer møtet, 2) De som ikke lager lyd, men som slår inn på høyttaleranlegget og eventuelle høreapparat og forstyrrer møtet, og 3) De som ikke har strømtilgang. Ordstyrerbordet liker den siste best.

Møteleder

Se Ordstyrere.

Nummerskilt

Identifikasjonspapiret ditt - delt ut ved registrering. Uten dette er du stemmeløs, så ikke mist det!

Ordstyrere

To hyggelige, men strenge mennesker som blir valgt under konstitueringen til å lede møtet slik at alle får komme til orde og slik at en blir ferdig i tide. Blir også kalt møteleder eller dirigenter.

Ordstyrerbordet

Det fysiske bordet der ordstyrerne og referentene sitter, og samtidig et uttrykk for den samlede møteledelsen. For eksempel kan en ordstyrer si at "Ordstyrerbordet foreslår at..." Dette betyr ikke at det er bordet ordstyrerne sitter ved som foreslår dette, men at forslaget kommer fra ordstyrerne som sitter ved bordet.

Opprop

Akkurat som på skolen. Når møtet tar til blir hver enkelt deltaker ropt opp for å sjekke at vedkommende er til stede, og for å finne ut om møtet er vedtaksdyktig. Når du blir ropt opp roper du et rungende ja. Selv om navnet er feil uttalt. Noe det høyst sannsynlig er.

Orientering

En sak som blir tatt "til orientering" blir ikke vedtatt, bare opplest. Se også Godkjenning.

Pamp

En som har vært med i organisasjonen svært lenge, eller som av en eller annen grunn tror han eller hun er svært viktig. Helst en kombinasjon av dette.

Pause

Det er lagt inn pauser i programmet. Benytt dem til det du måtte ønske. Av og til blir det pause i hodet. Dette står ikke i programmet.

Plenum

Fremmedord som betyr "alle sammen" eller noe sånt. Brukes når alle er samlet.

Protokoll

Det formelle navnet på referatet som referentene skriver på under møtet - altså det dokumentet som oppsummerer det som skjer på møtet.

Protokolltilførsel

Dersom en er svært og grunnleggende uenig og misfornøyd med noe som er vedtatt, eller med måten man har gått fram på i en sak, kan en legge til en kommentar i protokollen. Dette må skje skriftlig. Bør ikke skje i utide.

Que?

Utbrudd fra salen når man ikke skjønner hva som skjer, eller når noe går for fort.

Redaksjonelt

Et forslag er redaksjonelt dersom det er av språklig karakter - altså forbedring eller presisering av språk eller setningsbygging. Slike forslag trenger en ikke stemme over.

Redaksjonskomité

Til noen saker, eksempelvis resolusjoner og landsmøtevedtak, kommer det ofte svært mange forslag til endringer. Under konstitueringen velger landsmøtet en redaksjonskomité som kan gå igjennom alle disse forslagene, sortere dem i et forståelig dokument, utføre språkvask og til slutt komme med en innstilling. Redaksjonskomiteen jobber av og til hele natten og kan da være litt gretne neste morgen, både på grunn av søvnmangel og mangel på sosialt samvær om kvelden.

Referenter

Personene som skriver protokollen.

Replikk

Når noen holder et innlegg som du er uenig i kan du tegne deg til replikk. Det gjør du ved å vise nummerskiltet, med to fingre formet som en V over skiltet. Du får da rundt ett minutt til å markere ditt syn. Vanligvis tillater en 3 replikker per innlegg.

Resolusjon

Et annet ord for "uttalelse" (eller "fråsegn" dersom du ikke er fra byen). En kan ha interne resolusjoner, som ofte tar for seg organisatoriske prioriteringer for Amnesty Norge, eller eksterne resolusjoner, som ofte er en utdyping av Amnestys politikk, og som kan sendes til pressen slik at en får litt medieoppslag. Se Redaksjonskomité og Forslag.

Ro i salen!

Utbrudd fra ordstyrerbordet når møteledelsen ikke lenger hører sin egen stemme i alt bråket. Da har man to alternativ: 1) Gå ut av salen dersom en vil fortsette samtalen med naboen, eller 2) Vente til pausen. Alternativ 2 er å foretrekke.

Saksliste

Nummerert liste med sakene som skal behandles i arbeidsgruppene. Når rekkefølgen på sakslisten ikke er i samsvar med dagsorden, er det dagsorden som har rett.

Saksopplysning

Dersom noen under en debatt har sagt noe du vet er helt komplett feil, kan du ta en saksopplysning for å komme med en kort faktaopplysning til salen. Vis stemmetegn og hold en flat hånd over skiltet. Saksopplysninger har forkjørsrett i forhold til talelisten.

Sekretariatet

Har en todelt funksjon: 1) Springer rundt og ordner på landsmøtet, og 2) Springer rundt og ordner på kontoret resten av året. Ledes av generalsekretæren.

Simpelt flertall

Mer enn halvparten av de som stemmer må stemme for. Blanke og avholdende stemmer blir forkastet.

Skriftlig avstemming

Dersom det er en sak som du helst vil skal skje anonymt, altså uten visning av stemmetegn, kan du be om skriftlig avstemming. Det blir avholdt skriftlig avstemming dersom én delegat ber om dette. Personvalg skjer som regel ved skriftlig avstemming.

Strek

I lange debatter setter ordstyrerbordet strek etter en stund, slik at en kan bli ferdig med debatten til tilmålt tid. Etter dette kan en ikke tegne seg til innlegg, men kan fortsatt ta replikker, saksopplysninger og liknende.

Stemmerett

Alle som har vært medlem av AI Norge de siste 6 månedene, eller mer, har stemmerett på landsmøtet.

Stemmeskilt

Se nummerskilt

Stemmetegn

Under voteringer blir delegatene bedt om å vise stemmetegn for å vise om de er for eller mot det en stemmer over. Dette gjør man ved å rekke stemmeskiltet opp i været - helt opp, og ikke rett fram, slik at ordstyrerbordet kan se at en stemmer.

Styret

Bli valgt av landsmøtet. Tar de overordnede avgjørelsene mellom hvert landsmøte.

Styrets beretning

Styrets rapport eller oppsummering av hva som har skjedd og hva som er gjort i organisasjonen det siste året.

Taleliste

Liste over alle som har tegnet seg til innlegg, slik at ordstyrerbordet kan få oversikt. Bli det for mange på denne listen setter ordstyrerbordet strek. Listen må vike for saksopplysninger, til forretningsorden, dagsorden og voteringsorden.

Talerett

Alle medlemmer i AI Norge har talerett på landsmøtet.

Taletid

Er det svært mange som ønsker ordet i en debatt, kan ordstyrerbordet foreslå å avgrense taletiden. Dette er regulert av forretningsorden. Når det er et halvt minutt igjen av taletiden får en som regel beskjed av ordstyrerbordet.

Talerstolen

Dersom en ønsker ordet på møtet, må en ta til motet og klatre opp på talerstolen. Talerstolen biter ikke, men dersom du er ny kan det lønne seg å stikke fram og hilse på den i en pause før du debatterer i en debatt. Talerstoler er sjelden skrudd fast i gulvet. Pass derfor på hvordan du behandler den, ellers kan du velte og skade både deg selv og andre. Men du blir i det minste husket.

Tellekorps

Valgt under konstitueringen, og skal være med å telle stemmer i de tilfellene ordstyrerbordet trenger hjelp. Er de som teller opp stemmer under skriftlig avstemming.

Til dagsorden, forretningsorden og voteringsorden

Skal du kommentere eller foreslå endringer på disse feltene, tar du ordet likt som til saksopplysning.

Valgkomiteen

Er de som legger fram innstillinger til valg på nytt styre.

Vedtekter

Lovene/statuttene til AI Norge. Forslag til endringer til vedtektene må være sendt tre måneder før landsmøtet.

Votering

Den prosessen som skjer i det delegatene skal stemme over de ulike forslagene som har kommet inn under en sak. Prosessen er regulert av voteringsorden.

Voteringsorden

Kjøreplan for voteringene. Blir satt opp og lest opp av ordstyrerne før voteringen tar til. Dersom det er mange forslag å ta stilling til lønner det seg å følge godt med, ellers kan en lett falle av lasset og ende opp med å stemme helt feil.

WC

Glimrende sted for sladder i pausene.

Ytterliggående

I kompliserte voteringer tar en de mest ytterliggående forslagene først og setter dem opp mot resten av forslagene. For å bli ferdige med dem, slik at en kan komme til saken.

Z dere!

Utrop fra ordstyrerbordet når pausen er over.

Ææh...

Har du for vane å si dette når du står på talerstolen bør du vurdere å skrive manus i forkant.